

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **M. V.**, bytom T., *zastúpená: Advokátskou kanceláriou JUDr. M. B., s.r.o. so sídlom Ž.*, proti žalovaným: **1) Katastrálny úrad v Nitre**, Štefánikova 69, Nitra, **2) P. T., a.s., V.**, *zastúpený advokátkou Mgr. A. M., so sídlom v P.*, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného v 2. rade zo dňa 15. apríla 2010 č. Xo 4/2010-3/Zv, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/80/2010-122 zo dňa 26. októbra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/80/2010-122 zo dňa 26. októbra 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre zamietol žalobu žalobkyne podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu – Katastrálneho úradu v Nitre zo dňa 15.4.2010 č. Xo 4/2010-3/Zv, ktorým tento potvrdil rozhodnutie Správy katastra Topoľčany zo dňa 12.1.2010 č. X 17/2006-96/Ga o zamietnutí návrhu žalobkyne doručenej správe katastra 7.3.2006 na opravu chýb v katastri nehnuteľností z dôvodu, že tento spolu s prílohami nebol spôsobilý na postup podľa § 59 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v jej prospech

v súvislosti s vykonanými zápismi na LV X. k.ú. T., na ktorom je vlastníctvo zapísané v prospech P. T. a.s.

Krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 246 ods. 1, § 246a ods. 1 OSP, § 249 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona v znení účinnom v čase podania návrhu, správa katastra aj bez návrhu opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo inou listinou alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra alebo výsledkami revízie údajov katastra. Oprava chýb v katastrálnom operáte nemá vplyv na vznik, zmenu a zánik práv k nehnuteľnostiam s výnimkou opravy podľa § 78 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona.

Z predloženého administratívneho spisu nebolo sporné, že žalobkyňa sa pôvodne domáhala zápisu do C registra katastra nehnuteľností v k.ú. T. formou záznamu na LV do časti A parc. č. X. o výmere 1 686 m² zastavané plochy a nádvorí ako parc. C-KN parc. č. X. o výmere 212 m² orná pôda a parc. č. X. o výmere 9 338 m² orná pôda ako i trvalé trávnaté porasty E parc. č. X. o výmere 430 m² podľa návrhu podaného dňa 11.10.2005 v jej prospech. K návrhu žalobkyňa doložila rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 5C/29/1973 zo dňa 4.4.1974, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 17.6.1974 a dedičské rozhodnutie ŠN v Topoľčanoch D 222/87 ZP Ing. I. S. č. 7/2004.

Správa katastra listom zo dňa 9.12.2005 upozornila žalobkyňu na nemožnosť realizácie predloženého rozsudku spolu s geometrickým plánom ako súčasť znaleckého posudku č. 7/2004 z dôvodu, že uvedené parcely sú už majetkovo vysporiadané na LV X. v prospech iného vlastníka a nachádzajú sa na parc. č. X. a na parc. č. X. Na tento list žalobkyňa reagovala podaním označeným ako podnet na opravu chýb v katastri nehnuteľnosti, v ktorom poukázala na nesprávny postup správy katastra pri zápise vlastníckeho práva v prospech T. T. a.s. na LV na základe geometrického plánu č. 240-10-214-039/1991, č. 11744197-086/99 a prídellovej listiny z 27.10.1960. Týmto podaním spresnila svoj návrh na opravu údajov katastra vo vzťahu k zápisu na časti nehnuteľnosti C register na LV X. tak, že žiadala zapísať seba ako výlučnú vlastníčku k novoobjaveným pozemkom č. X. a parc. č. X. na základe znaleckého posudku Ing. S.

Po zrušení rozhodnutia žalovaného v tejto veci súdom pre procesné pochybenia správneho orgánu, správa katastra opätovne konala. Rozhodnutím zo dňa 12.1.2010 č. X 17/2006-96/Ga zamietla návrh na opravu chyby a žalovaný správny orgán žalobou napadnutým rozhodnutím toto rozhodnutie o zamietnutí ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd v Nitre v tejto veci už dva krát rozhodol tak, že z procesných dôvodov vec vrátil na ďalšie konanie. Žalobkyňa sa domáhala zápisu vlastníckeho práva v jej prospech na základe znaleckého posudku Ing. S. č. 7/2004, rozsudku OS Topoľčany sp. zn. 5C/29/73 vydaného súdom na stav pozemkov zapísaných podľa údajov v bývalej pozemkovej knihe, zápisy ktorej boli uskutočnené prijatím nového Občianskeho zákonníka v r.1964 bez technického podkladu, predložených dedičských rozhodnutí a s poukazom na konštatáciu rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/132/2005, že v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia žalovanými v druhom rade (T. T.) si súd vyriešil ako predbežnú otázku vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a konštatoval splnenie podmienok vydržania žalobkyňou k sporným nehnuteľnostiam a preto vykonané zápisy v prospech vlastníka T. T. na LV X. považuje za chybné.

Súd pri rozhodnutí vychádzal z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP a to, že súd nemôže ísť nad rámec návrhu žalobcu. V danej veci medzi účastníkmi konania ostala sporná otázka výkladu § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona v spojení s otázkou vydržania a nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise vyplýva, že nehnuteľnosti označené žalobkyňou sú zapísané na LV X. (vlastníctvo žalobkyne) a LV X. (vlastníctvo T. T.). Žalobkyňa sa odvoláva na prídelovú listinu vystavenú na svojich rodičov, ktorá bola podkladom na dedičské konanie, na základe ktorého nadobudla nehnuteľnosti. Dedičské rozhodnutie v nesporovom konaní nie je konštitutívnym rozhodnutím s právnymi účinkami rozsudku a ak ide o pozemky, stav ktorých nezodpovedá údajom v katastri v čase predloženia rozhodnutia o dedičstve, je možné ich zapísať iba do registra E-KN. Rovnako verejnou listinou, ktorá by mohla byť podkladom pre zmenu podľa § 59 katastrálneho zákona nie sú rozhodnutia OS Topoľčany z r. 1973 ako ani rozhodnutie OS Topoľčany sp. zn. 5C/32/96.

Žalobkyňa spochybňuje vlastnícke právo pre spoločnosť T. a. s. na základe záverov súdov v konaniach o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré nie sú pre správu katastra záväzné, nakoľko tieto nie sú premietnuté do výroku rozsudku.

Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku sa odvolala žalobkyňa podaním zo dňa 9.2.2011. Namietala, že súd sa vyhýba úplnému vyhodnoteniu rozsudku OS Topoľčany 5C/29/73, na základe ktorého z titulu vydržania spolu s matkou nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným ako trvalý trávnatý porast na LV X. o výmere 11 667 m² k.ú. T. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že takýto rozsudok bez technického podkladu nie je verejnou listinou, ktorú možno premietnuť do katastra nehnuteľnosti. Namietala ďalej, že dňa 6.10.2005 sa domáhala zápisu v katastri nehnuteľnosti formou záznamu na základe riadne predložených verejných listín, avšak na základe výzvy správneho orgánu svoje podanie opravila tak, že sa domáhala opravy chýb. Tieto podania doplnila dňa 20.10.2009 s tým, že upresnila výrok, ktorý žiada od Správy katastra v Topoľčanoch. Poukázala ďalej na to, že v rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 29S/6/2009 zo dňa 6.2.2007 bol vyslovený názor, že právny predchodcovia žalobkyne sa stali vlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti splnením podmienok vydržania a uplynutím vydržacej doby až v r. 1957, pretože podľa obyčajového práva platného na území Slovenska do 31.12.1950 vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobudol ten, kto mal nehnuteľnosť po dobu 32 rokov ako svoju pokojne v držbe a rozhodnutím súdu v r. 1973 bolo nadobudnutie vlastníckeho práva iba deklarované. Pri predkladaní dôkazných prostriedkov postupovala žalobkyňa podľa rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/98/2008 zo dňa 30.6.2009, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Katastrálneho úradu v Nitre č.k. Xo 23/2007 zo dňa 11.6.2008 a správy katastra X 17/2006 zo dňa 5.6.2007. V závere konštatuje, že pokiaľ správe katastra nebol predložený rozsudok o vyriešení spornej otázky alebo iná verejná listina ako je vyššie uvedené, nemôže rozhodnúť o oprave chýb v katastri nehnuteľností. Na základe tejto skutočnosti prvostupňovému správnomu orgánu opätovne predložila overenú fotokópiu rozsudku OS Topoľčany 5C/29/73 zo dňa 4.4.1973. V ďalšom poukázala žalobkyňa na ustanovenie § 70 ods. 1,2 katastrálneho zákona a namietala, že t.č. na LV č. X. k.ú. T. je vedená nehnuteľnosť, o vlastníckom práve ktorej bolo rozhodnuté právoplatným rozsudkom OS v Topoľčanoch č. k. 5C/29/73, teda trvalé trávnaté porasty E parc. č. X. o výmere 350 m² a nie o výmere 11 667 m² tak, ako je uvedené v jeho výroku. Do pozornosti odvolacieho súdu dala i tú skutočnosť, že pokiaľ ide o pozemok trvale trávnaté porasty E parc. č. X., tento má opäť na LV X. zapísanú výmeru 350 m², hoci v čase právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. 29S/6/2006 mal výmeru 11 667 m², avšak pokiaľ ide o nehnuteľnosti zapísané na LV X. ako orná pôda CKN parc. č. X. o výmere 131 364 m², C-KN parc. č. X. o výmere 15 131 m² pre P. T. a.s. sú tieto výmery nezmenené (napriek tomu, že nebola doložená žiadna

verejná listina), pretože podľa názoru Krajského súdu v Nitre v konaní 29S/6/2006 bolo vyslovené, že následné pridelenie nehnuteľnosti právnemu predchodcovi T. a.s. je neplatné. Krajský súd vo svojom napadnutom rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysvetlil, prečo sa stotožnil so závermi katastrálnych úradov a neodôvodnil akceptáciu rozhodnutí časti, ktoré túto spornú výmeru nevyriešili, nakoľko parc. č. X. mala mať výmeru 11 667 m², a nie 350 m² ako je uvedené.

Podľa názoru žalobkyne, pokiaľ je právoplatný rozsudok OS Topoľčany č.k.5C/29/73 právne záväzný aj pre správny orgán, tento nemôže svojvoľne meniť výrok rozsudku inými rozhodnutiami. Zdôraznila ďalej, že sa domáha opravy chyby, ktorú spôsobila správa katastra tým, že nerešpektovala verejné listiny, ktoré mala predložené.

Žalobkyňa poukázala tiež na to, že právny názor súdu prvého stupňa, podľa ktorého geometrický plán Ing. I. S., ktorý je prílohou znaleckého posudku 7/2004, nemôže byť podkladom na postup podľa § 59 katastrálneho zákona, pretože sa v konaní rieši nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, je v rozpore s § 59 ods. 3 OSP a § 67 katastrálneho zákona. Práve tento geometrický plán, ktorý nebol namietaný v inom konaní, mal byť v konaní o oprave chyby použitý z dôvodu rýchlosti a hospodárnosti konania podľa zásad Správneho poriadku a OSP.

Na záver žalobkyňa navrhla rozsudok súdu prvého stupňa 11S/80/2010 zmeniť tak, že odvolací súd zrušuje rozhodnutie žalovaného Xo 4/2010-3/Zv zo dňa 15.4.2010 a vec mu vráti na nové konanie. Súčasne navrhla zaviazat' žalovaného na náhradu trov konania.

K odvolaniu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 17.2.2011 a uviedol, že žalobkyňa neuvádza žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, s ktorými by sa v celom rozsahu nevysporiadal krajský súd. Stotožnil sa s argumentáciou, že rozhodnutie OS Topoľčany č.k. 5C/32/96 je síce verejnou listinou, ale nie je možné ho premietnuť do katastra nehnuteľností, keďže mu chýba technický podklad a stav nehnuteľnosti, ktorý je uvedený vo výroku rozsudku, nezodpovedá zápisom nehnuteľností vedených v KN v čase jeho vydania. Rozsudok 5Co/132/2005 nie je verejnou listinou, ktorá by mohla byť podkladom pre zmenu podľa § 59 katastrálneho zákona. Poukázal tiež na to, že správne orgány rešpektovali právny názor súdu vyjadrený v rozsudku 11S/98/2008, že pokiaľ nebolo začaté katastrálne konanie podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona z podnetu správneho orgánu,

rozhodovať podľa tohto ustanovenia a zasiahnuť do vlastníckych práv na LV je v rozpore s ust. § 59 ods. 4 katastrálneho zákona a Ústavou SR. Žalovaný navrhol rozhodnutie Krajského súdu v Nitre ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 59 ods. 1 písm. a/ zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľnosti a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), účinného v čase podania návrhu, správa katastra aj bez návrhu opraví údaje katastra, ak nie sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra alebo s výsledkami revízie údajov katastra. Oprava chýb v katastrálnom operáte nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam; to neplatí, ak ide o opravu podľa ods. 1 písm. a/ a § 78 ods. 1 (ods. 4 citovaného zákona).

Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúce s § 157 ods. 2 OSP znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť podania opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Takýto záver vyplýva aj z konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR, napr. III. ÚS 909/04, III. ÚS 95/06 a III. ÚS 260/06.

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutia správneho orgánu, vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Aj keď s ohľadom na judikatúru tohto súdu netreba reagovať na každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nielen odkazovať na predchádzajúce rozhodnutia správnych orgánov.

Súd by v odôvodnení rozhodnutia mal vo svojej argumentácii zabezpečiť konzistentnosť s výrokom a argumenty v odôvodnení musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí tiež dbať na celkovú presvedčivosť rozhodnutia, t.j. aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre právnickú ale aj laickú verejnosť racionálne a presvedčivé. V prejednávanom prípade sa krajský súd dostatočne vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal so všetkými relevantnými námietkami, ktoré si uplatnila žalobkyňa v žalobe a na základe ktorých sa domnievala, že jej práva a právom chránené záujmy boli rozhodnutím žalovaného dotknuté.

Popri ďalších námietkach, s ktorými sa prvostupňový súd dostatočne vysporiadal, žalobkyňa namietla aj zmenu výmery spornej parcely na výmeru 350 m² z pôvodných 11 667 m². Táto zmena bola schválená komisiou ROEP k.ú. T. Túto námietku bolo potrebné posudzovať ako osobitnú časť žiadosti na opravu chýb v katastrálnom operáte, nakoľko sa jej domáhala žalobkyňa už podaním zo dňa 11.10.2005, keď žiadala záznamom zapísať, že je výlučnou vlastníčkou parc. č. X. o výmere 11 667 m², k čomu doložila aj námietky voči registru obnovenej evidencie pozemkov, zaslanej komisii na obnovu o evidencii pozemkov a právnych vzťahov k nim zo dňa 28.11.2002, kde predniesla výhrady proti výmere parc. č. X. o rozlohe 350 m², keďže skutočná výmera parc. mala byť 11 667 m². Na základe tejto námietky mala byť predmetná parc. vylúčená z predmetu konania ROEP z dôvodu, že o nej prebieha súdny spor. Ako vyplýva z vyjadrenia katastrálneho úradu v Nitre zo dňa 31.8.2004, parc. č. X. evidovaná pôvodne o výmere 11 667 m², bola však aj napriek vyššie uvedenému pod položkou výkazu zmien 125/94 (rozhodnutie o oprave chyby č. X20/94) zmenená na parcelu o výmere 350 m².

V tejto časti prvostupňový súd vyššie uvedené sporné údaje, ktoré žalobkyňa namietala, nevyhodnotil. Nie je zrejmé, ako ustálil prvostupňový súd terajšiu výmeru tejto

parcely a z akých dôvodov dospel k záveru, že je táto námietka neopodstatnená a či sa môže subsumovať pod rozsah oprávnení katastrálneho konania pri rozhodovaní o oprave chyby v katastrálnom operáte alebo či a z akých dôvodov sa možno nápravy domôcť iným spôsobom, napr. v občianskoprávnom konaní.

Krajský súd sa nedostatočne vysporiadal aj s námietkou žalobkyne, že napriek právoplatnému rozsudku OS v Topoľčanoch č. 5C/29/73, ktorý jednoznačne určil, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou parc. č. X. o výmere 11 667 m², nebola táto skutočnosť akceptovaná správnym orgánom. Odôvodnenie súdu, že síce sa jedná o verejnú listinu podľa katastrálneho zákona, ale nie je možné ju realizovať, keďže k nemu chýba technický podklad a stav nehnuteľnosti, ktorý je uvedený vo výroku rozsudku nezodpovedal zápisu nehnuteľností vedených v katastri nehnuteľnosti v čase jeho predloženia na opravu údajov katastra nehnuteľnosti, je nepreskúmateľné, nakoľko nie je zřejmé, aký technický podklad chýba pre možný zápis nehnuteľnosti a ani z neho nevyplýva, k akým zmenám v katastri nehnuteľností došlo, z akých dôvodov boli tieto zmeny uskutočnené a či teda je dané oprávnenie katastra nehnuteľnosti konať vo veci opravy chyby alebo či je potrebné taktiež uplatniť žalobu v občianskoprávnom konaní na nápravu daného stavu.

Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu teda nie je zřejmé, akými úvahami sa súd riadil pri uzatváraní záveru o skutkovom stave, prečo nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu žalobkyne a prečo považoval jej námietky za neopodstatnené. Vzhľadom na uvedené je potrebné považovať takýto rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, nedávajúci dostatočné záruky pre to, že bol vydaný spôsobom, ktorý by zabezpečil ústavne zaručené právo pre spravodlivý proces.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky musel napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 250l ods. 2 a § 250ja ods. 3 veta druhá zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní prejedná krajský súd vec v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami žalobkyne a znova o nej rozhodne a svoje rozhodnutie riadne zdôvodní.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu **n i e** je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. marca 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková